

Силабус курсу

Податкові технології ведення бізнесу

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-професійна програма: «Фінанси»

Рік навчання: II, **Семестр:** IV

Кількість кредитів: 5 **Мова викладання:** українська

Керівник курсу

ПІП

канд. екон. наук, викладач **Валігура Тетяна Володимирівна**

Контактна інформація

t.valihura@wunu.edu.ua, +380961091514

Опис дисципліни

Дисципліна «Податкові технології ведення бізнесу» належить до блоку вибіркових дисциплін підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Започаткування власної справи передбачає формування взаємовідносин підприємця та держави в частині реєстрації платником податку, вибору системи оподаткування, отримання ліцензій на окремі види діяльності, вибору способу подання податкової звітності тощо. У процесі ведення бізнесу важливим аспектом діяльності підприємця є розрахунок податкових зобов'язань, формування та подання податкової звітності, а також оптимізація податкових зобов'язань. Дисципліна «Податкові технології ведення бізнесу» передбачає вивчення студентами наведених аспектів діяльності підприємця починаючи від формування підприємницької ідеї та закінчуючи виникненням практичних проблемних аспектів щодо розрахунку, сплати податкових зобов'язань, їх законної мінімізації, поведінкою у випадку нарахування штрафних санкцій податковими органами тощо.

Структура курсу

Години (лекції/практичні заняття)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/1	Теоретичні основи податкової компоненти взаємовідносин держави та суб'єктів господарювання	Розуміти сутність податкового обов'язку. Знати права та обов'язки контролюючих органів та платників податків. Вміти користуватися електронним кабінетом платника податків. Знати податкові періоди та терміни сплати податків. Вміти отримувати податкові консультації. Знати штрафні санкції при порушенні податкового законодавства під час декларування податкових зобов'язань.	Тести, питання
4/1	Особливості реєстрації платників податків в Україні.	Вміти стати на облік як фізична особа на спрощеній системі оподаткування. Вміти стати на облік як фізична особа на загальній системі оподаткування системі	Тести, питання

		оподаткування. Знати як отримати реєстраційний номер облікової картки платника податків. Знати особливості податкового обліку юридичних осіб.	
2/2	Оптимізація податкового навантаження в частині вибору систем оподаткування	Знати види діяльності, з якими не можна перебувати на спрощеній системі оподаткування. Вміти вибрати оптимальну систему оподаткування з позиції податкового навантаження.	Тести, питання
4/2	Податкові аспекти ведення бізнесу на спрощеній системі оподаткування	Вміти розраховувати податкове зобов'язання з єдиного податку на відповідній групі. Вміти розраховувати єдиний соціальний внесок для платника єдиного податку за себе та найманих працівників. Знати особливості ведення обліку доходів і витрат на єдиному податку. Вміти складати та подавати податкову звітність на єдиному податку. Вміти розраховувати та сплачувати інші податки, пов'язані з веденням бізнесу на спрощеній системі оподаткування.	Задачі, тести, питання
4/2	Податкові технології ведення бізнесу на загальній системі оподаткування фізичних осіб та самозайнятими особами	Вміти розраховувати податкове зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб підприємцем. Вміти розраховувати єдиний соціальний для платника податку на доходи фізичних за себе та найманих працівників. Знати особливості ведення книги обліку доходів і витрат. Вміти складати та подавати податкову звітність з податку на доходи фізичних осіб. Вміти отримувати ліцензії. Вміти застосовувати реєстратор розрахункових операцій. Вміти розраховувати та сплачувати інші податки, пов'язані з веденням бізнесу на загальній системі оподаткування фізичною особою.	Задачі, тести, питання
4/2	Характеристика загальної системи оподаткування суб'єктів господарювання – юридичних осіб	Знати податки та збори, які можуть сплачувати юридичні особи на загальній системі оподаткування. Знати алгоритм розрахунку і сплати податків на загальній системі оподаткування юридичних осіб. Знати особливості нарахування амортизації. Знати особливості нарахування заробітної плати найманих працівників та утримання податку на доходи фізичних осіб.	Задачі, тести, питання
2/1	Оптимізація податкових зобов'язань платників податків	Знати способи оптимізації податкових зобов'язань фізичних осіб-підприємців. Знати способи оптимізації доходів і витрат, в тому числі витрат на заробітну плату найманим працівникам та соціальні відрахування. Вміти використовувати податкові звільнення і податкові пільги. Вміти використовувати можливості відстрочення або розстрочення виплати податкового зобов'язання.	Тести, питання
4/1	Прагматика декларування податкових зобов'язань та сплати податків	Знати форми та структуру податкової звітності. Засвоїти основні характеристики електронних сервісів декларування податкових зобов'язань. Вміти формувати та подавати податкову звітність за допомогою електронного М.Е.Дос.	Тести, питання
4/2	Взаємовідносини платників податків та	Знати підстави проведення фактичних податкових перевірок. Знати критерії, за якими платників податків	Тести, питання

	контролюючих органів у процесі податкового контролю	відносять до категорій ризику. Вміти аналізувати плани-графіки податкових перевірок. Вміти відстоювати інтереси платника податків у процесі проведення податкової перевірки.	
--	---	--	--

Рекомендовані джерела інформації

1. Валігура В.А., Валігура Т.В. Оцінка конкурентоспроможності податкової системи України як чинника формування національного багатства. *Фінанси України*. 2022. № 12. С. 87-110.
2. Валігура В.А., Валігура Т.В. Оцінювання ефективності діяльності податкових органів та напрями її удосконалення. *Інноваційна економіка*. 2024. №3. С. 110-118.
3. Валігура В.А., Одайський О.Б., Вакуліч І.П. Управління змінами в спрощеній системі оподаткування: територіальний аспект. *Інноваційна економіка*. 2024. №4. С. 218 –
4. Валігура В.А., Сідляр В.В. Фіскально-регулююча роль рентної плати в Україні. *Наукові праці НДФІ*. 2022. №2. С. 66-78.
5. Валігура В.А., Шептак А.Б., Сорока М.В. Нові ініціативи ЄС у сфері гармонізації оподаткування бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5513>
6. Герчаківський С. Д., Сідляр В. В. Ухилення від оподаткування малого і середнього бізнесу: особливості схем в ЄС та проєкція на Україну. *Фінанси України*. 2024. №4. С. 109-126. <https://doi.org/10.33763/finukr2024.04.109>
7. Електронний кабінет платника податків URL : <https://cabinet.tax.gov.ua>
8. Крисоватий А.І., Валігура В.А. Новації та напрями вдосконалення податкового законодавства України в умовах воєнного стану. *Фінанси України*. 2022. №6. С. 33-53.
9. Крисоватий А.І., Валігура В.А. Підходи до реформування спрощеної системи оподаткування в умовах реалізації Національної стратегії доходів до 2030 року. *Фінанси України*. 2024. №8. С. 7-29.
10. Невінчаний В. С. Форс-мажор за податковими зобов'язаннями суб'єктів господарювання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2023. Вип. 78(1). С. 268-272.
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n1012>.
12. Подоляничук О. А., Коваль Н. І. Методичні аспекти обліку та проблеми адміністрування єдиного податку фермерськими господарствами – суб'єктами малого підприємництва. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_2_30
13. Про внесення змін до форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності) : Наказ Міністерства фінансів України від 26.09.2023 №520. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1771-23#Text>
14. Про внесення змін до форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки : Наказ Міністерства фінансів України від 26.09.2023 № 519. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1767-23#Text>.
15. Про затвердження змін до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств : Наказ Міністерства фінансів України від 24.04.2025 № 215 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0716-25#Text>
16. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : Наказ Міністерства Фінансів України від 19.06.2015 №578 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15#Text>
17. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість. URL: Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21 (із змінами та доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>
18. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та

подання декларації акцизного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 №14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15#Text>

19. Про затвердження форми Книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу та Порядку ведення обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу : Наказ Міністерства фінансів України від 23.06.17 № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0871-17#Text>

20. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 17.08.2015 №715 (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-15#Text>

21. Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності) : Наказ Міністерства фінансів України від 16.06.2015 №560. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0783-15#Text>

22. Про затвердження форми Податкової декларації з рентної плати : Наказ Міністерства фінансів України від 17.08.2015 №719 (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-15#Text>

23. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 №1307 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#Text>

24. Ткачик Ф.П., Валігура В.А., Дмитрів В.І. Фіскально-регулюючий потенціал податку на доходи фізичних осіб. Економіка та суспільство. 2021. Випуск 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/602/576>

25. Яку програму вибрати для подачі звітів в електронному вигляді URL: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/publikatsiji/562-yaku-programu-vibrati-dlya-podachi-zviti-v-elektronnomu-viglyadi.html>.

26. Bulavynets O., Valihura V., Sydor I., Krysovata K., Beliavtseva V. Social Transfers and Public Finance Efficiency: Navigating Digital Transformation Challenges. Journal of Information Systems Engineering and Management. 2025, 10(2s). P. 453 – 461. <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i2s.333>

27. Krysovaty A., Valihura V., Horyn V., Sydor I., Kramar I., Shulichenko V. Simplified taxation regimes for small and medium-sized enterprises: experience of EU countries and transformation in Ukraine. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2025. 4(63). 47–62. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.63.2025.4784>

28. Prokopenko N., Gudzo O., Kreidych I., Golovko M., Kazak O. (2021) Retrospective analysis of the tax system reform of Ukraine. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. № 2. 396-405

29. Rudd Center for Food Policy & Obesity. Revenue Calculator for Sugar-Sweetened Beverage Taxes. URL: www.uconnruddcenter.org/revenue-calculator-for-sugarsweetened-beverage-taxes.

30. Teremetskyi V., Valihura V., Slatvinska M., Bryndak V., Gutsul I. Tax policy of Ukraine in terms of martial law. Policy Studies (22 Jan 2024). URL: <https://doi.org/10.1080/01442872.2024.2306958>

31. Valihura V.. Current trends of VAT harmonization in the EU countries. Financial policy of Ukraine in the context of European integration: trends of martial law and post-war revival: Monograph / edited by Ryszard Pukala, Viktoriia Tyshchenko. Jarosław. 2023. P. 317-333.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Податкові технології ведення бізнесу» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів

відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Податкові технології ведення бізнесу» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 3	Модуль 4
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: теоретичного питання – 40 балів; 1 задачі – 60 балів.	Оцінка визначається як середнє арифметичне за виконання завдань тренінгу	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань самостійної роботи

Поточне опитування під час заняття:

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

Тренінг оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до таких критеріїв:

1 – 59 балів	Завдання не виконано, або виконано не вірно
60 – 64 бали	Допущені суттєві помилки у розрахунках, лише окремі розрахунки проведено вірно
65 – 74 балів	Допущені суттєві помилки у розрахунках, але більше половини розрахунків проведено вірно, правильним є хід розв'язання завдання
75 – 89	Допущені несуттєві помилки в обчисленні податків і зборів, правильним є хід розв'язання завдання
90 – 100 балів	Завдання виконано у повному обсязі, не допущено суттєвих помилок у розрахунках

Самостійна робота:

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)